

Redacția: Administrația, și Tipografia.
Redacția: Piața mare Nr. 39.
Serviciul de distribuție: la toate
poștele. — Adresă: Brașov.
SEPARATE se primesc la Admi-
nistrația în Brașov și la
Căminul din Viena: K. Duka, Gernich,
Kocher, J. G. W. A. Oprea, A. Oprea,
Kochler, Anton Oprea, J. Oprea,
D. Oprea, în Budapesta: A. Y.
Haidberg, K. Oprea, în
București: Agenția Roman, Bucu-
rești de Roumanie; în Ham-
burg: Karolitz & Lohmann.
Prețul inserțiilor: o zecă
garmond pe o coloană 8 cr. și
10 cr. timbru pentru o proli-
gere. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagină a 8-a o
zecă 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL IX

„Gazeta” țese în tă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la d. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrația, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 60 cr.
Cu dăruți în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 195.

Brașov, Joi 4 (16) Septembrie

1897.

Nici unii nu cedază.

În ajunul întrunirii parlamen-
tului central din Viena, convo-
cat pe ziua de 23 Septembrie cu-
rent, este interesantă și foarte carac-
teristică discuțiunea, ce s'a încins
în presa din Viena și Pesta asupra
însemnătății, ce o poate avea visita
împăratului Wilhelm în Ungaria asu-
pra politicii interne austriace.

Cetitorii noștri cunosc părerea
diarului „Neue fr. Presse” privitor
la importanța visitei împăratului ger-
man. Acestă foină a mers până a
susține, că alianța cu Germania se
razimă numai pe două colonne tari:
pe Germanii și Maghiarii, și a adaus,
că acum liga federaliștilor din Aus-
tria voesce să răsărne una din aceste
colonne, subminând poziția prepon-
derantă a elementului german din
Austria.

În contra acestor espectorări se
ridică acuma „Reichswehr”, unul din
organele inspirate de guvernul Ba-
deni. Acestă foină găsește foarte stra-
nie deducțiunile, ce le fac foile ob-
strucționiste cu privire la visita îm-
păratului Wilhelm în Ungaria. A sus-
ține, că acestă vizită stă în legătură
cu stările interioare din Austria și că
împăratul german mergând la Bu-
dapesta a avut de gând să demon-
streze în favoarea preinșilor purtă-
torii ai alianței germano-austriace, și
se pare absurd și neconvenabil cu
poziția de putere a monarhiei. Tot
așa de absurd găsește a fi și păre-
rea, că alianța se razimă numai pe
Germanii și Maghiarii, și „Reichswehr”
vede într'asta numai o micșorare a
valorei acestei alianțe, care după
acest diar trebuie să se sprijinească
pe toate popoarele monarhiei.

Să lăsăm însă la o parte pole-
mia acăsta și să ne ocupăm cu im-
portanta cesiune: ce se va în-
tâmpla după întrunirea „Reichs-
rath”-ului, care se va redeschide
imediat după visita, ce o va face

împăratul Wilhelm capitalei ungare?
Înainte de toate se impune în-
trebarea, ce vor face obstrucționiștii
germani? Continua-vor rezistența lor
ca și mai înainte cu privire la toate
lucrările parlamentului, ori că o vor
restringe întru câtva, făcând posi-
bilă alegerea membrilor în delega-
țiunii și prelungirea provisorică a
tratatului vamal și comercial cu Un-
garia?

S'a susținut în cercurile poli-
tice, că opoziția Nemților austriaci
va estinde obstrucțiunea ei și asu-
pra alegerilor pentru delegațiunii.
Firesce, că în cazul acesta delega-
țiunile nu s'ar mai pute întruni în
acest an și astfel s'ar opri în loc
mașina statului dualist.

Față cu acestă versiune, „Buda-
pester Tagblatt” primesc din Viena
o informațiune, după care opoziția
germană din parlamentul vienes n'ar
ave de gând să împiedece alegerea
pentru delegațiunii, ca să nu com-
promită interesele de existență ale
dualismului, de care Germanii aus-
triaci țin semă.

Cu informațiunea foinii pestane
se contrariază însă espunerile orga-
nului de căpeteniă al obstrucționiș-
tilor germani, care în numărul său
cel mai nou dela 14 Septembrie pune
în vedere continuarea obstrucțiunii
pe totă linia, va să dică și față cu
alegerile pentru delegațiunii, precum
și față cu provisorul pactului.

Cumpănind adevă toate eventuali-
tățile în fața hotărârii Nemților de
a continua obstrucțiunea îndată ce
se va redeschide parlamentul, mo-
nitorul obstrucționist „N. fr. Presse”
dă următoarea iconă a situațiunii, în
care se va afla parlamentul după
redeschiderea sa:

Pentru înfrângerea obstrucți-
unei, guvernul este avisat până acu-
ma numai la două cărări: de-a în-
trebuința dreptul, ce i-l dă § 14 din
constituția, de-a dispune prin ordon-
nanțe pretinse de necesitate, și schim-

barea regulamentului camerei. Dacă
parlamentul nu va pute funcționa
mai departe pe cale legală și con-
stituțională, și va fi din nou amâ-
nat, dreptul de a-și ajuta cu ordon-
nanțe ar pute să facă posibilă în-
cassarea mai departe a dărilor și
acoperirea cheltuelilor de lipsă ale
statului. Însă în ce privește alege-
rea în delegațiunii și prelungirea pro-
visorică a pactului, precum și în
toate afacerile, pentru cari se cere
consimțământul parlamentului ungar,
nu ajunge acest mijloc. Delegații
nu pot fi numiți prin ordonanță îm-
păratăscă, fiind-că delegațiunea un-
gară n'ar recunoște o astfel de în-
trunire ca îndreptătită de a tracta
asupra afacerilor comune; er în ce
privește provisorul pactului s'a
enunțat deja în compromisul încheiat
între guvernul unguresc și opozi-
țiunea maghiară, că dieta ungară,
dacă s'ar dispune în Austria prelun-
girea provisorică a pactului pe baza
§-lui 14, ar privi acăsta ca un mo-
tiv pentru Ungaria, de a nu încu-
viința provisoriu.

Rămâne deci, dică „N. fr. Presse”,
încă numai modificarea regulamen-
tului camerei. Este însă învederat,
că ori-ce propunere pentru schim-
barea regulamentului ar întâmpina
ărăși obstrucțiune. Dacă guvernul ar
ave timp să ducă o luptă de luni
întregi pentru acăsta schimbare a
regulamentului, poate ar fi posibil să
se ia arma din mâna opoziției. Dér
guvernul n'are timp de așteptat. În
cele trei luni din urmă ale anului
acestuia trebuie să-și țină sesiunea și
delegațiunile, și o octoare a regu-
lamentului camerei prin ordonanțe
ar fi cu totul anti-constituțională.
Dacă, în fine, guvernul s'ar decide
pentru o lovitură de stat, s'ar pune
în întrebare cu totul alte lucruri,
decăt regulamentul camerei.

Foina vienesă încheieă dicând, că
în ori-ce cas viitorea sesiune a par-
lamentului austriac va fi una din

cele mai viforose, ce le-a vădut vre
odată Austria.

Vedem așa-dér, că opozițiunea
Nemților austriaci nu numai că nu
vré să cedeze în nici un punct, dér
e decisă a continua cu și mai mare
energă obstrucțiunea, în presupu-
nerea, că guvernul Badeni nu va fi
în stare s'o înfrângă și că conste-
lația esteriură a alianțelor monar-
chiei le va veni și de astă-dată în
ajutor.

Spectacolul viitorelor lupte pa-
lamentare în Austria promite deci a
fi foarte interesant, mai ales după ce
și majoritatea și guvernul sunt de-
ciși a nu ceda și a nu se lăsa să
fiă întru nimic terorizați, nici dină-
untru, nici dinafară.

Tratatul de pace.

În cele din urmă, după cincî
luni de tratări, reuniuni de amba-
sadori, parlamentări și schimbări de
note diplomatice, se pare că totuși
suntem aproape de subsemnarea tra-
tatului de pace dela Constantinopol.

O telegramă dela 1 (13) l. c.
spune, că încă în decursul săptămă-
nei acăsteia se va subsemna trata-
tul. Acestă scire, ce vine dela Ber-
lin, adauge, că tratatul pôte să'ar fi
semnat deja și până acuma, dacă
nu mai trebuiau aplanate încă unele
puncte, ce priviau numai forma și
redactarea.

Se consideră ca o confirmare a
scirei de mai sus împrejurarea, că
ambasadorul rus Nelidov va părăsi
deja la încheierea săptămănei acă-
steia Constantinopolul, apoi împre-
jurarea, că s'a conchiămat camera
din Atena, căreia guvernul grecesc
vré să-i prezenteze proiectul preli-
minriilor tratatului de pace cu
Turcia.

Luni a fost o nouă reuniune a
ambasadorilor din Constantinopol și
se crede, că în ziua acăsta s'au

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Basarabia.

(Din fasc. 5, vol. I. al „Enciclopediei Ro-
mâne”, ce apare în Sibiiu.)

— Fine. —

Proprietatea funciară.

Dela 1859 în Basarabia guvernul ru-
seso n'a mai făcut nici un recensământ al
proprietății funciare, ér după recensământul
al 10-lea din 1859 s'a stabilit, că în Basa-
rabria locuesc pe pământul urban 2952 ce-
libatari și 25,834 capți de familie, com-
punând în total 61,233 suflete de sex bă-
rbătesc; pe pământul domeniilor Statului
s'au constatat locuind 210 celibatari 13,313
familiști, în total 32,331 suflete bărbătesci;
în fine pe pământul particular precum și
cel al mănăstirilor 8,430 celibatari, 103,285
familiști în total o populațiune de 255,783
bărbați, adeocă la olaltă 349,346 suflete de
sex bărbătesc. Acestă populațiune posedă
pământ 21,300 deseatine (deseatina este
egală unei făloi țară 725 stinșini pătrați)
în orașe, ér țeranii agricultori coloniști po-

sedă pe moșiile Statului 761,708 propie-
tatea vechilor boeri moldoveni și a nobi-
limei ruse (*dvoreani*) 2,271,360 deseatine;
mănăstirile posedă peste 241,970 deseatine.
Improprietările țeranilor de pe moșiile
particulare a mai schimbat de atunci cifra
pământului țărănesc. Acestă improprietări-
re s'a făcut la 1868 și proprietatea funci-
ară treoută asupra lor atât din pământul
particular cât și din cel domeniial și al mănăs-
tirilor comune ați un total de 61,528,
deseatine. Legea de improprietărire s'a al-
cătuit pe principiul *maximului*, adeocă fâ-
care oap de familie a primit întinderea
maximală de pământ, pe care o pôte cul-
tiva o familie cu brațele sale proprii. Tot
în acest mod s'au improprietării și țeranii
din Polonia rusescă. Scopul solicițudinei
deosebite în acăstă privință a guvernului
rusesc pentru țeranii români și poloni, avea
de țintă propagarea simpatiilor pentru Ru-
sia dincolo de hotarele imperiului, printre
poporațiunea romană din Moldova și Bu-
covina, precum și printre populațiunea po-
lonă din Galiția și Silesia. Și pe când țe-
ranul român din Basarabia a căpătat câte
7½—11 deseatine pământ de fâ-oare cap

de familie, țeranul rus a primit ahea câte
1¼ deseatine.

Agricultură, industrie, comerț.

Basarabia produce în cifre medii bu-
cate 3,763,000 cetverti, tutun 100,999 pud,
dela 2½ până la 3,000,000 verde vin alb
și negru, cêră și miere, pielărie, vite mior
și marî pentru consumația cărăii și export
zăhar, spirt, pește sărat, olărie, lână, ceș-
caval etc. pentru suma de 23 milioane ruble.
Exportul se face prin Odessa, Nousulița,
Akerman. În ceea ce însă privește grănele,
esportul bucatelor se face prin portul
Odessa. Căile de comunicație sunt foarte
neîndestulătoare; o singură rețea de cale
ferată străbate acăstă țără, ea légă Un-
gheni ou Odessa; dela Bender mai merge
o linie de cale ferată până la Reni, dér
mișcarea pe acăstă linie e cât se pôte de
mică din cauza lipsei de material mișcător,
precum și a relei construcții a liniei, făcute
în grabă pe timpul ultimului răsbol al Ru-
siei cu Turcia.

Mișcarea culturală a Românilor.

Mișcarea culturală română e nulă, de
când Basarabia a fost răpită din sinul Mol-

dovei (1812). În momentul de față în Ba-
sabria există șapte tipografii rusesce și nici
una romanăscă. Dela 1812 nu s'a tipărit
de cât câte-va cărți bisericești în limba
romană însă cu litere cirile, apoi s'a mai
tipărit la 1827 în limba romană: „Sourta
rusescă gramatică”. „Abecedarul ruso-ro-
mănesco” 1831, și până la 1870 „*Foia Epar-
chială*” din Chișineu se tipăria în două limbi,
cea rusescă și cea romană. Dela 1816—31
arhiepiscopul Chișineului și al Hotinului
Dumitru Sulima, a tipărit în limba romană
următoarele cărți bisericești: Catechismia
generală, Psaltirea, Emiletica, Molelnic, In-
strucțiunile pentru protopopi, despre alto-
irea vêsatului și mai multe parastasuri.
Apoi în limba rusă și francesă s'au tipărit
următoarele cărți: B. Sostac, Despre comer-
ciul de pe Marea Nêgră în evul mediu 1844
Denghink, Mai multe articole despre gră-
dinărit, tipărit în fascicole; Bunion, La
Bessarabie ancienne et moderne, 1840; Tar-
dant, Essai sur l'Histoire naturelle de la
Bessarabie, 1841; Gherbanovski a scris și
tipărit în limba rusă mai multe poeme:
Valea Albă, Hadjibei, Capul lui Baiazet
etc. Stamati Ciurea a tipărit în limba rusă

aplanat toate greutățile, ce mai ste-teau în calea încheierii tratatului, mai ales după ce ambasadorul german a primit, după cum spune „Standard” din Londra, instrucțiuni de-a stăruî în direcțiunea acésta.

Manifestațiunile anti-austriace în Germania.

În fața împrejurării, o împărătie Germaniei tocmai acum este oșpele împăratului Franciso Iosif la manevrele din Totis, unele diare, carî stau în contact strîns cu cercurile politice germane, află de bine a-și arăta nemulțămirea lor față cu *agitațiunile și manifestațiunile anti-austriace*, ce se fac pe teritoriul german și cu concursul supușilor Germani.

Astfel oficiosa „Nord-deutsche Allgemeine Zeitung”, vorbind de situația în Austria, blamează în numărul său mai nou escursiunile agitatorice ale extremilor germani din Austria peste granițe. Se soie adecă, că dela Egar s'au făcut repetit astfel de escursiuni pe teritoriul german, unde s'au ținut și întruniri și vorbiri aspre în contra stăpînirii austriace.

„Trebue să ne atingă forțe penibil”, dice fôia berlinesă, „dăcă se desconsideră formal și sistematic și cea mai simplă regulă de tact internațional: Neamestecul în afacerile interioare a statelor străine, și dăcă vorbitori germano-boemi, carî nu află recunoscere în patriă, merg ca agitatori politici în străinătate. Vina principală o poartă fără îndoială conducătorii adunărilor, carî le permit a folosi teritoriul străin pentru a-și plasa acolo necuviințele politice. Trebue să se constate, că în timpul din urmă chiar și vorbitori din imperiul german nu și-au dat seamă, cu ce considerația dătoresc statului vecin.”

Soim, că studenții germani hotărîseră a face nise manifestații în favorul fraților lor din Austria. „Köln. Ztg.” admoniează acum pe studenți să se lase de manifestațiunile anti-austriace. Studenții, dice, se dea espresione numai pe teritoriul german simpatilor lor pentru connaționalii din Austria și acésta numai cu măsură, dăr să nu mergă ei înșiși în Austria, căci urmările ar puté să fiă forțe rele pentru ei, deoacă diplomația germană n'ar puté să intervină în favoarea unor nechibzuți.

„National Zeitung” din Berlin asemenea s'a ocupat cu cestiunea de mai sus și într'un articol a lansat principiul: „Sprijn moral, dăr nici un amestesc”. Cu alte cuvinte Germanii din imperiul să sprijnescă moralicesce pe frații lor din Austria, dăr să se rețină de ori ce amestec în afacerile interne ale Austriei.

nn roman: Dama de pic; ér apoi mai târziu la Iași celelalte opere ale sale în limba română; Naua a tipărit Istoria Basarabiei în 4 volume, o compilație fără nici o valôre, pe care autorul o încheie cu următoarele cuvinte: „Prin unirea cu Rusia Basarabia intră în ceroul culturii europene”, și apoi mai departe: „sub umbra autocrațiilor protectori, perfecționându-se în regiunea cugătării și a spiritului, Basarabia înainteză cu pași repezi pe calea civilizațiunii”.

În Basarabia este oprită intrarea cărților românesăi fără expresa permissiune a comitetului de censure; nici un diar românesc din România nu este admis, asemenea nici un diar român nu se editéză dincolo de Prut. La Chișineu există două diare rusesce: Basarabiet și Besarabschie Wiedomosti și o fôie bisericosecă: Eparchialnie Wiedomosti.

Istoria.

Sub Mircea Basarab, România (Ungro-Vlachia) se compunea din Oltenia, Făgăraș și Omlaş, Ardeal, partea Bulgariei cu cetățile Silistra, Dobrogea, Bolgradul cu Basarabia și gurile Dunării până la Ma-

Cum se esecută legea de naționalitați?

Lugosi, 1 (13) Septemvre 1897.

Grele vârmuri am ajuns noi Românii. Am ajuns de aici chiar la judecătoria de bagatel, la „Bezirk” cum se dice, și nu ni se ia în considerare o plângere scrisă românesce.

Legea de naționalitați, cu care se fălese contrarii neamului nostru, se vede trêba, există numai pe hârtie — și de te provocî la ea, funcționarul ungar nici că vrea să te asculte.

Și asta nu se întêmplă într'un comitat unghuresc — ci chiar în comitatele cele mai românesce — cum s'a întêplat aici în Lugosi, oraș în parte românesc și centrul celui mai românesc comitat, a Caras-Severinului.

În 11 Septemvre st. n. am fost în persônă la judecătoria de cerc din Lugosi spre a substerne spre improtocolare o plângere scrisă în limba română. Protocolistul spre mai marea mea surprindere însă, mi-a respins'o, pe cuvânt că nu-i făcută în limba statului.

Măhnit fiind de atâta dispreț, și convins de dreptatea cauzei, m'am dus însuși la d-l jude regeso, ca să mă conving d'în însuși rostul d-lui. Am cređut, că protocolistul fiind un șovinist încarnat face dela el asta fără nici un ordin. Dăr m'am înșelat.

Însuși d-l jude regeso Szokolaj cu numele, mi-a declarat, că plângerî scrise în limba română nu se primesc fără numai în limba statului.

— Cum se pôte una ca asta, i-am dîs eu, în cel mai românesc comitat? Cum rămâne cu articolul de lege 44 din 1868?

La întrebările acestea 'mî răspunde: „că judecătoriale acestea sunt instituite de stat, plătite de stat și lucru natural, că limba statului trebue să se valoreze în ele”.

— La astea i-am reflectat: că fiind instituite pentru binele și folosul poporului său, mai bine dîs a tuturor cetățenilor, ce compun statul și fiind plătite nu dela stat, ci din partea noastră, că dór banii la „Steuer” (perceptorat) dela noi se iau — e drept și just ca și dreptatea să ni se servescă în limba noastră.

Vêdend în cele din urmă, că ori ce înceroare de a capacita pe d-l jude e zadarnică, am părăsit sala scărbit în inima mea de cele ce le-am ađit și vëcut.

Nu pot a nu denunța faptul acesta opiniunei publice.

SCRIRILE DILEI.

— 8 (15) Septemvre.

Un director de bancă dispărut. Din Turda se anunță, că directorul bancii unghuresce de acolo, Timbus Albert, a luat'o la sănătosa spre America, lăsând în urma lui o datorită de 4000 fl. „Ca să-l țină de

rea Neagră. În acéstă epocă în toate documentele scrise în limba latină, în bulele papale etc. domnitorii Valahiei, între alte titluri, purtau și acela al Basarabilor, carî domniau asupra Cetății-Albe. Apoi pe la 1465 Stefan cel Mare, luând dela Vlachi totul ce posedau Basarabii dincolo de Prut, alipi Basarabia la Moldova. După mórtea lui Alexandru cel Bun, doi fi ai săi, Helie și Stefan cel Mare, împărțind țera în două: Helie luă regiunea Nistrului dela Hoîn la Suceava, ér Stefan Cetatea-Albă, Tigina, Bender și Chilia. La 1711 în ziua de 15 Apr. D. Cantemir, Domnul Moldovei, semnase la Laok un tratat cu Petru cel Mare, prin care acesta din urmă se obligă a restitui Moldovei vechile sale hotare, călâte de Turoi. La 1769 Rusia declară răsboi împăriului otoman și Galațenii ocupă Hotinul. La 1770 boierii Moldovei și Valahiei ingenunchiază țera Ecaterinei II. La 1771 s'a stabilit un guvern provisor și Ecaterina se încercă de a da principatelor de rege pe unul din amauții săi Stanislaw Poniatowsky. Pacea dela Cuciun-Cainardji dela 1774 scapă România din ghiarele Ru-

urit”, a luat cu sine și pe tinêra nevastă a comptabilului dela aceea bancă. Violena nevastă spusese soțului său, că plecă în pelerinagiu la Maria Radna, dăr în loc de pelerinagiu merse pe la Arad direct la Budapesta, unde se întelni cu Timbus, cu care de mai mult timp trăise în relațiuni de amor. De aci plecară amândoi spre America. Comptabilul, se vede, n'a pierdut nu sciu ce pómă bună; el cel puțin se pôte mângăia cu vorba Moțului: „pagubă ca pagubă, dăr imi plăcú cum marse”. Mai greu îi va fi însă proprietarului Julius Bornemissza din Tritul de jos, care a garantat pentru „d-l director” până la suma de 30,000 fl.; de asemenea învățătorului dela scóla civiă din Turda Kósa Sándor, care încă a garantat pentru el până la suma de 10,000 fl. Pentru ca să se soie, ce soiți de omeni pot să ajungă în fruntea aface-rilor unghuresci, mai notăm, după foile unghuresci, că Timbus Albert a fost la început un acrobat într'un cirous, după aceea a avansat la rangul de „tanzmeister”. Pe baza acestei „calificațiuni” Ungurii din Turda l'au pus director de bancă! Cine ar mai puté să nu aibă încredere în băncile unghuresci, dăcă ei se sciu împodobi cu astfel de directori?

Strossmayer și cestiunea limbii. În Eszék, oraș locuit mai vartos de Croați, s'a înființat o scóla elementară unghurescă de stat pentru copii funcționarilor dela oăile ferate, a căreia limbă de propunere este cea maghiară. Episcopul croat Strossmayer ađând despre acésta imediat a declarat în modul cel mai hotărît, că „sub nici un pretext nu va permite să se propună religiunea în limba maghiară și va să împiedeca să se întêmple una ca acésta”. Direcțiunea scólei s'a adresat acum către ministrul unghuresc de culte, cerend, ca să împiedece esecutarea acestui „plan nepatriotic” al episcopului, dice „Pesti Naplo”.

Un vice-șpan suspendat. În contra vice-șpanului Ugron János dela Odorheiu se pornise oceretara disciplinară, care a fost condusă de șpanul Târnavei mic Sándor János. Resultatul a fost suspendarea vice-șpanului din post. Acéstă sentință a aprobat'o acum și ministrul unghuresc de interne. — Se vede, că și guvernul unghuresc soie să fiă „drept” când are de-a face cu adversarii de ai săi! Pe Ugron Gábor l'a trântit din deputația, pe Ugron János din vice-șpaniă. De ar fi tot așa de riguros guvernul și față cu mamelucii săi, ôre câți șpani și vice-șpani ar mai rămân în posturile lor?

O deputația cehă și moravă la Papa. La finea acestei luni va pleca din Boemia și Moravia o deputațiune mare la Papa pentru a-i presenta un Memorand, în care oer introducerea limbii slave ca limbă liturgică în bisericile catolice ale lor. Memorandul e scris cu litere cirilice în limba vechiă

slavă, fiind alăturat la el și textul traduu pe latinesce și cehesce.

La universitatea din Budapesta însorie-rile ordinar s'au terminat. S'au însoris până acum peste 4000 de studenți. Mai sunt însă mulți, carî au întârziat a se însorie la timp și carî numai cu permissiune specială dela rectorul universității se mai pot însorie. Aceștia înoă vor spori considerabil numărul studenților însorîți.

Turcii pentru ostașii răniți. Din Constantinopol se telegraféză, că până în 8 Septemvre colecta pentru ostașii turoi răniți în răsboiul turoo-grecesc a ajuns la suma de 567,476. 22 piastri, ceea ce în bani de-ai noștri face peste 5 milioane flor. Colecta arangiată în Seraievo pentru Mohamedanii séraci din Creta face 19.078 franci; bazarul din Yildiz-Kiosk a adus în favorul ostașilor răniți un câștig de vre-o 220 mii flor. Aceste fapte dovedesc marea generositate a Turoilor și patriotismul lor.

O bandă de pungăș între Teiuș și Copsa mică. Ni-se scrie: „În legătură cu cele publicate sub acest titlu în nr. 193, de Marti al „Gaz. Trans.” imi permit a arăta, că la anul 1893 scumpului meu tată decedat D. Iaroa, ducându-se la Gherla în negot, la Micăsasa în tren i s'a furat portofoliul cu 775 fl. și câte-va polițe și acte de valôre. Se vede, că banda de pungăș între Teiuș și Copsa mică există de pe acest timp, dăr autoritățile n'au luat dispozițiuni severe și destul de seriése contra acestor pungăș, deși am făcut peste tot de atunoi arătări în scris la autoritățile polițienesce și la gendarmeria. Nici un rezultat n'am oăpstat. — Brașov, 3/15 Sept. 1897: D. Iaroa”.

Concert. Am anunțat ieri, că d-góra Irene de Brennerberg cu concursul muziciei orășenesce va da în 21 n. o. un concert în sala cea nouă dela Redută. Programul concertului este următorul: 1) Beethoven: Concert de violini D-dur. 2) Mendelssohn: Scherzo aus dem „Sommertraum”. 3) F. Ries: Adagio, H. Wieniawsky: Mazurca. 4) Grieg: Satzaus der II Suite „Peer Gynt”. 5) Wieniawsky: Legendă M. Hayot: Boléro. — Prețul locurilor: Balcon și Fauteuil 2 fl. Parchet I. 1 fl. 50 cr., Parchet II. 1 fl. 20 cr., Rangul I. de șeđut 1 fl., Parter ridicat 80 cr., Galerii 60 cr., Parter 50 cr., Bilete pentru studenți 40 cr. Începutul la 7 1/2 ore sêra.

Vagabondagiul. Presidentul poliției din Viena a adresat tuturor comisariatelor din capitala Austriei o ciroular pe care presa austriacă o discută și o laudă. Ciroulara are de obiect o stare de lucruri, care se observă în toate centrele populate și anume, că un imens număr de nevărstnici părăsesc băncile scólei și oăminurile părintesce, unii chiar cu consimțimântul părinților, cei mai mulți însă cedând sfaturilor rele ale unor speculanți și negustori ambulanti. Acești

siei, Moldova reintră în posesiunea vechilor hotare: Hotin, Bender, Akerman și Chilia. La 1777 Austria luă frumoasa Bucovina, ér la 1791 Rusia oucerise stepele Ociacov, adecă întregul litoral din riul Bug și Nistru, acéstă oucerire apropiă poporul muscal de hotarele Moldovei.

La 1812, după un răsboi cu Turcia, multămită trădării prințului Muruzzi, Sultanul cedă Rusiei întregă parte a Moldovei dintre Nistru și Prut; acéstă parte a Moldovei de atunoi fu botezată cu nume de „Basarabia” și acest nume și-a păstrat până azi, deși județele Hotin, Soroca, Orheu și Bălțile niciodată n'au fost considerate, ca țera Basarabilor. Partea de nord a Basarabiei, ca parte integrantă a vechii Moldove, pururea a fost îngrijită de domnii săi pămênteni. În actuala Basarabiă mai există încă următoarele mănăstiri și biserici zidite de acești domni: Chisno-Varzar, de lângă capitala Basarabiei Chișineu, pe care Rusia o numese Chișneoff; acéstă mănăstire a fost zidită de Alexandru cel Bun în secolul XV.; biserica grécă dela Akerman (Cetatea Albă) a fost zidită de Stefan

cel Mare la 1482; biserica Adormirii din orașul Bender exista deja la 1482, când Stefan cel Mare visitase acest oraș; mănăstirea Chipriani a fost zidită de Petru Rareș la 1545; biserica cu hramul sf. Dumitru din orașul Orheu a fost zidită în secolul XVII de Vasile Lupu; biserica din Căușani datează tot de atunoi; mănăstirea Hincul, închinată sf. Paraschiva, din județul Orheu, a fost zidită de oătră stolnicul Hincul pe la 1678; despre mănăstirea Șaba se pomenesce deja pe la 1698; mănăstirea Lomacă din județul Bălți a fost zidită la 1729; mănăstirea Herbovăț din județul Orheu a fost zidită la 1730, ér icona Maicii Precistei, făcătorea de minuni, care se află la acea mănăstire a fost adusă acolo la 1790. Schitul Hirjan datează dela 1740—1759; schitul Tigănesc, din județul Orheu, zidit de boierul Lupul Denou 1741; schitul Soroca, de lângă Nistru, zidit de boierul Russet 1752; schitul Gradistea 1756; schitul Rezina, din județul Orheu 1770; schitul Caratură, din județul Orheu, 1771; schitul Rudi-Troița, județul Hotin, pe Nistru, zidit de Doiciul 1772; schitul Călărași, asemenea

copii sunt întrebuințați la diferite servicii, care prin natura lor, transformă în mare parte pleiada aceasta de nevrâstnici în vagabonți, pungași și înainte de a deveni majori ei au deja la activul lor pedepse polițienesci, sunt trecuți în registrele arestelor preventive și ale serviciilor antropometrice. E o stare de lucruri primejdiușă pentru societate și cu atât mai mult pentru viitorul unui imens număr de tineri, care printr-o îngrijire și educație mai atentă, ar putea să se desvolte spre binele lor și al societății. Prin circulația prezidențului poliției vieneze se arată pe larg proporțiile crescânde ale vagabondagiului acestor minori și se indică relele ce decurg din această cauză și primejdia pentru siguranța publică, cerându-se comisariatelor o încontinută și strictă supraveghere și urmărirea atât a acelor care se servesc de nevrâstnicii exploatându-i, cât și în privirea acelor părinți, care îndemnă și tolereză ca copiii lor să îmbrățoseze cariere, care și din silesc organele polițienesci să le supravegheze. („Drap.“)

Correspondența „Gazetei Trans.“

Dela marginea Arhidiecesei de Alba-Iulia.

Dați-mi voiă, deși mai întârziat, a vă scrie câte-va șire despre frații de curând răposați Ioan și Iosif Hossu. Într'un interval de două săptămâni amândoi frații au părăsit această lume. Cel dintâi, protopopul Cojocnei Ioan Hossu, a fost un bărbat cu simțăminte nobile, afabil și ospital, din care cauză a și murit sărac. Mai pe sus de toate l'a caracterizat inima sa românească. Cine i-a auzit vorbirile de deschidere cu ocaziunea sinodelor preoțesci, observa un contrast plăcut între părul alb și înțelimea anilor și înțelegera unii tânăr.

Cu ocaziunea alegerilor de deputați dietal, făcea atență preoției, ca să i ngrijescă de popor, să-l capacoizeze, ca să nu ia parte la alegere, să nu vatăme solidaritatea, să respecte programul național.

A fost preot de model. Această o dovedea prin pietatea cu care și acum la bătrânețe îndeplinea toate funcțiunile preoțesci.

Că ce părinte a fost, o dovedește creșterea, ce a dat-o fiilor săi, dintre care unul este canonic, al doilea inginer șef comitatens, al treilea preot după tipul și asemănarea tatălui său, o fiică măritată după un profesor, alta e preoțesă.

A fost înmormântat cu mari ceremonii, asistând un public foarte numeros, cum rar s'a văzut în Cojocna. Predicatorul Dr. Bunea cu oratoria-i cunoscută a ținut o vorbire eseculentă, demnă de răpausalul.

Protopopul Hossu a lăsat tuturor, care l'au cunoscut mai de aproape, amintiri plăcute.

Iosif Hossu, vice-președinte la curtea de casație, își avea, ce-i drept păreri

sale politice deosebite, care nu steteau în consonanță cu așteptările Românilor, de aici odată în viața sa n'a încetat de a se mărturisi ca Român. Dacă s'ar afla cine să sorie pe câți Români a ajutat dănsul, în poziția sa înaltă, în diferite chipuri, atunci s'ar pute tipări o broșurică de câteva pagine.

La dorința sa a fost transportat și înmormântat în Giulatelec, o comună curat românească.

Inmormântarea s'a celebrat în 5 l. o. În ospatul Giulatelecului cortegiul a fost întâmpinat de poporul din loc cu prapor și de preoții: Murășan (Imbuz), Plăian (Giulatelec) și Hopârtean (Gădălin) și adus în biserică, unde s'a ținut serviciul funebral. Pontificante a fost d-l prepoșit capitular I. M. Moldovan, asistat de canonicul Bene, preoții Blaga, Boroiu și cei mai sus menționați. Public a fost numeros, consăngen, amic și o deputație dela esactoratul de stat din Pesta.

Mult a fost admirată frumoasa biserică. Se întrebau străinii, cum de un popor așa mic a putut să edifice o biserică atât de pompoasă, care și la orașe ni-ar face onoare? Meritul principal, că Giulatelecul are această biserică, e al vrednicului notar Ioan Godolan, care n'a cruțat nici ban, nici ostență până a văduț'o terminată.

La edificarea acestei biserici și răpașatul Hossu a contribuit 100 fl.

Un participant.

Sciri din România.

— *Programa primirei Regelui la Budapesta.* Vineri s'a comunicat ministerului afacerilor străine proiectul de program al Regelui Carol la Budapesta. După câteva modificări introduse de d-l Dim. Sturza, programul a fost retrimis contelui Golu-chowski. La sosirea în Budapesta, M. Sa Regele va fi întâmpinat și de d-l baron d'Aerenthal, ministrul Austro-Ungariei la Bucuresci.

— *Febra tifoidă.* Consiliul de igienă al Capitalei a procedat la o anchetă serioasă asupra izbucnirii în Bucuresci a epidemiei de febră tifoidă și s'a dovedit în mod cert că epidemia a fost adusă dela Sinaia de către un bolnav sosit acum câteva săptămâni. În ultima ședință a consiliului de igienă s'au luat cele mai serioase măsuri pentru stabilirea epidemiei și s'a și procedat la izolarea bolnavilor atinși de această epidemie. În urma acestor măsuri oasurile de febră tifoidă au început a scădea în Bucuresci. De două zile nu s'a mai produs nici un caz nou. — D-l Dr. Felix va pleca peste câte-va zile la Iași, pentru a lua, împreună cu serviciul sanitar comunal din localitate, măsurile necesare pentru prevenirea epidemiei de febră tifoidă, care s'a anunțat prin câte-va cazuri isolate.

— *Flotila română.* Brioul Mircea și canoniciera Rahova vor termina zilele ac-

tea hidrografia Mării Negre, lucrare ce se face sub conducerea d-lor maiori Popovăț și Cățuneanu. Incurajătorul Elisabeta și torpilorele Smeul și Naluca, aflate în Constanța, au părăsit Mercurul acest port, plecând la Sulina, unde vor continua manevrele navale. La 8 Septembrie, divisiunea de mare a flotei noastre va reincepe exercițiile de tir la Constanța.

— *Samsarii de falimente.* Parchetul de Iași a început oitarea la cabinetul judeiului-instructor Corjesou, a diferiților falți dela 1892 încocce și care au avut relații cu Șapira, vestitul escroc și șef al bandeii samsariilor de falimente. După cât se vede, instruțiunea în afacerea bandeii lui Șapira, va dura foarte mult și dosarul amenință a se transforma în numeroase volume.

— *Trenuri exprese.* „Opinia“ din Iași aduce soirea, că pe ziua de 1 Mai 1898 st. n. direcția C. F. R. a hotărât să înființeze trenuri expres Bucuresci, Berlin și Constanța—Berlin. Cel dintâi va fi zilnic, ultimul va circula de trei ori pe săptămână. Parcursul se va face în 36 de ore. Trenul va fi compus din vagon de dormit, clasa I-a și a II-a vagon restaurant. Iașii va ave legătură cu aceste trenuri prin Pașcani.

— *Inspectorul musicelor militare,* d-nul maior Ivanovici, a fost trimis la Viena de către ministerul de război spre a studia organizarea musicelor militare de acolo. Musicile militare române vor fi organizate după modelul musicelor din Viena.

— *Congresul studenților.* Studenții universitari vor pleca la congresul din Tg.-Jiu Joi seara cu trenul de 11.45. Studenții din Bucuresci se vor întâlni cu cei din Iași la Chitila, de unde vor porni împreună la Tg.-Jiu. Congresul se va ține deci în zilele de Vineri, Sâmbătă, Duminică și Lun.

— *Advocat arestat.* Diarul „Galații“ scrie, că un avocat din Galați, cu numele de Ion C. Atanasiu, a fost arestat Sâmbătă la Isaceea și condus sub escortă la Tulcea. Numele avocat a fost arestat pentru că a stricat un locaș pus de poliția din Tulcea la o sală unde urma să se țină o întrunire socialistă.

— *Concentrarea milițienilor* s'a operat cu foarte mare regularitate în întreaga țară. De erii milițienii au început a face instruțiune cu arma sistem Manicher. După mișcările pe loc vor urma marșuri libere, școlă de companie, tragerea în țintă etc.

— *Evadare.* Un vestit bandit, anume Ghencea, condamnat în mai multe rânduri și acum în urmă la opt ani reclusiune, a evadat zilele trecute din arestul județului R.-Sera.

— *Răpire.* Un Țigan anume Filip Rădulescu, din fundătura Ghica, a luat alaltă-seară cu forța pe o Țigancă, anume Marița Ionescu, a pus-o într-o căruță și a plecat

cu ea pe câmpul Teilor. Când s'a văduț pe câmp, Țigancă a încosput să tipe așa de grozav, că au auzit'o nisce omeni, care au alergat și au pus mâna pe romanticul Țigan, care acum e la poliție.

ULTIME SCIRI.

Bucuresci, 14 Septembrie. Din Lamia i-se scrie „Drapelului“ că au sosit acolo în 18 August două vapore rusesci cu 4.000 boi și patru tunuri din Rusia. Asemenea a sosit un vapor francez încărcat cu proviziuni militare. De aci ar reieși, că Rusia și Franța ajută pe sub mână armata grecă și o aprovizionează, ceea-ce în împrejurările actuale, ar fi de-o gravitate excepțională.

DIVERSE.

Un Abraham modern. Un arăndaș din Wooster (Ohio), Samuel Hostetler, este omul cel mai fanatic din regiunea aceea. El se ocupă totă ziua cu cestiunile religioase și Biblia este singura lui carte pe care o cetește cu mare râvnă. Sub această influență religioasă, Samuel a încercat acum câteva timp să sacrifice pe fiul său cel mare după cum odinioară a făcut-o Abraham. Hostetler și a închipuit că Dumnezeu i-a dat porunca ca să reînnoască sacrificiul lui Abraham. Pentru aceasta, el a chemat pe fiul său, și conduse în curtea caselor moșiei, și amândoi construiră un fel de eșafod din bucățele de lemne. Soția lui Samuel, surprinsă de strania ocupație a bărbatului său, începu să-l supravegheze de aproape. Când rugul fu sfârșit, biata femeie, vădu pe bărbatul său când scotea din buzunar un enorm pumnal și că în același timp chemă lângă dănsul pe fiul său. Mișcările acestea ale lui Samuel, avertisă pe dată pe soția sa asupra teribilei intențiuni a maniacului. Cu curajul pe care i-l dădea, dragostea sa de mamă, femeia se repeși în curte spre a-și apăra copilul. — Inapoi, femeie, îi strigă Hostetler; Dumnezeu mi-a poruncit să-i dau un sacrificiu și vei fi pedepsită să te prăjești în focărele iadului, decât vei căuta să mă împiedeci. Sărmana femeie, recunoscu atunci pe deplin starea de nebunie a bărbatului său și se repeși cu o deosebită energie asupra bărbatului ca să-l desarmeze. O luptă teribilă se încinse atunci între bărbat și femeie. În nebunia lui religioasă, Samuel apucase pe copil de gât și era să-l înjunghie. În colmea disperării, femeia răzând ca o nebună, se repede din nou asupra nebunului și căută din nou să-l desarmeze. Maniacul lovesce de mai multe-ori cu cuțitul pe soția sa, care cade în nesimțire la pământ. Din fericire însă, vecinii și omenii din serviciu, alarmați de șgomot au sosit la timp, pentru a scăpa copilul din mâna nebunului, Femeia, care avea răni grave peste tot corpul, a fost transportată pe brațe până la medicul din apropiere. Nebunul arestat, a fost dat pe mâna autorităților.

Grădini de copii pe coperișele caselor.

În New-York și în orașele din vecinătate grădini și locurile de joc pentru copii au început să fiă construite pe coperișele școlilor, din cauză că prețul pământului a devenit enorm de mare. În New-York și în East Newark s'au construit edificii școlare de acestea, astfel că s'a căștigat mai mult spațiu pentru joc de cum era mai înainte. Gratii dese și înalte de fer împrejmesc ștreșinile coperișelor plane. Pe aceste coperișe se face gimnastică, jocuri cu mingea, și fel de fel de exerciții corporale. Coperișul unui edificiu mare școlar din New-York a fost transmormat într-o grădină mare și frumoasă, provăduță cu plante și flori, lumină electrică și cu instalațiile necesare pentru un teatru de vară.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

schitul Cleinovi și Zeabeu 1773; schitul Curcovă 1773; schitul Saharneni 1777; schitul Tabora. din județul Orheu, zidit de Dariu Carp 1779; mănăstirea Dobrușea din județul Orheu 1785; mănăstirea Sorucean, județul Orheu 1785. Celelalte mănăstiri și schituri, care există în Basarabia, datéză dela 1790—1804.

Dintre celelalte monumente istorice existente în Basarabia vom înregistra aci *Valul lui Traian*, a cărui origine se explică în mai multe moduri; la 1890, lângă Akerman, s'a găsit de către arheologii ruși un pedestal de piatră calcară cu următoarea inscripțiune: „Tempori bono, pro salute dominorum nostrorum Lucii Septimii Severi Pertinacis et Marcii Aurelii Antonini Augustorum et Lucii Septimii (Getae Caesaris)“. La 1886 la nisce săpături făcute pe locurile, unde altă dată era zidită fortăreța Cetății Albe, s'a descoperit o piatră mare sculptată. Desenul reprezintă stema Moldovei (cap de bou), ér sub desen se află săpata următoarea inscripțiune în limba paleo-slavă: „în anul întrupării Domnului. Nostru 1438 a fost înălțată această pôrtă în

zilele oviosului voivod Stefan și a lui Iupân Luțian Herman“.

La 1855—56 războiul din Crimeea, pe baza tratatului dela Paris, Rusia a înapoiat României o mică porțiune din domeniile sale de dincolo de Prut, și anume partea de sud a Basarabiei, în întindere de 10,288 km.², cu o populație de 127,451 suflete; ér la 1878, după tratatul din Berlin, Rusia din nou a pus mâna pe această parte a Basarabiei.

Bibliografia despre Basarabia.

„Perioada întunecată din istoria română“ de N. Lascoff, 1886; „Istoria bisericii române“ de E. Golubinsky, Moscova 1871; „Domniile române a Valahiei și Moldovei“ de G. Palanzoff, Sf. Petersburg 1859; „Viața lui Grigorie Țambiao“ de P. A. Sirov, Sf. Petersburg, 1884; „Mitropolitul Petru Movilă“ de S. Golubeff, 1882; „Viața și scrierile starețului Paisie“ Moscova 1847; „Veniamin Costachi mitropolitul Moldovei“ de V. Erbecianu, 1890; manuscris în biblia din Chiev; „Dumitru arhiepiscopul Chișineului“ de A. Silin, 1867; „Exarhatul Moldo-Vlahiei 1809—12“

de M. Ganițky, Chișineu 1884; „Istoria Basarabiei“ de Al. Naocu, 4 volume, Odesa 1873; „Basarabia, descrierea istorică“ de P. Batișcov, Sf. Petersburg 1892; „O carte tipărită din ordinul M. Sale Impăratului Rusiei“ (răspunsul lui Batișcov) de Zamfir C. Arbure; „Cuvinte de bătrâni“ 2 tom.; „Etymologicum magnum Romaniae“; „Ion Vodă cel Cumplit“; „Arhiva istorică a României“, 4 vol. 1865 și „Istoria critică a Românilor“ tom. I. de B. P. Hașdău; „Insemnări istorice și literare, adunate din biblioteca galităne“ de I. Biau; „Revista arheologică de Gr. Toalescu; „Genealogia popoarelor balcanice“ de B. P. Hașdău; „Descrierea Moldovei“ de Cantemir; „Cronicele României“ de Mihail Kogălniceanu; „Așezământul coloniilor bulgare“ Iași 1858 etc. Afară de ace te izvóre arătate mai sus suntem datorți a mai înregistra aci faptul, că biblioteca publică a orașului Chișineu posedă peste 3.017 opere, care compun în total 4.823 volume, cărți rusesci referitoare la Basarabia.

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Septembrie 1897.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%) and Price (e.g., 122.30, 99.65).

Cursul pieței Brașov.

Din 15 Septembrie 1897.

Table with 3 columns: Item (e.g., Banonota rom. Cump., Argint român. Cump.), Buy Price (Vënd.), and Sell Price (Vënd.).

Concurs

pentru împlinirea postului de contabil la institutul de credit și economii „MUREȘANUL“ societate pe acții în M. Radna.

Salariu anual 600 fl. afară de aceea cortel liber și tantiemă din venitul curat.

Concurenții au se documenteze etatea, absolvirea cursurilor comerciale și pracășă de cel puțin de un an.

Petițiunile sunt a se trimite până în 1-a Octombrie n. 1897 la adresa președintelui direcțiunii institutului: Vasiliu Beleş protopop în M. Radna.

Postul are a se ocupa în 10 Octombrie n. a. c.

M.-Radna, în 9 Septembrie 1897.

1380.2-2

Direcțiunea.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In cazul publicării unui anuțiu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

ABONAMENTE LA GAZETA TRANSILVANIEI

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table with 2 columns: Duration (Pa trei luni, Pe șese luni, Pe un an) and Price (3 fl., 6 fl., 12 fl.).

Pentru România și străinătate:

Table with 2 columns: Duration (Pe trei luni, Pe șese luni, Pe un an) and Price (10 fr., 20 fr., 40 fr.).

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Table with 2 columns: Duration (Pe an, Pe șese luni, Pe trei luni) and Price (2 fl., 1 fl., 50 cr.).

Pentru România și străinătate:

Table with 2 columns: Duration (Pe an, Pe șese luni, Pe trei luni) and Price (8 franci, 4 franci, 2 franci).

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1897.

Main railway schedule table with multiple sections: Budapesta - Predeal, Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș, Mureș-Ludoș - Bistrița, Cucerdea - Oșorhei - Regh.-săsesc, Ghiriș - Turda - Dej - Bistrița, Sibiu - Cisnădie, Clușiu - Zălau, Alba-Iulia - Zlatna, Brașov - Zărnești, Timișoara - Rodna - Lipșa, Brașov - Chezdi-Oșorhei. Each section contains train numbers, times, and station names.

Notă: Orelle însemnate în stânga stațiunilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre însemnă orelle de noapte. — Semnul —> arată cu capul direcția, încâtăru merge trenul.